

KURJER WARSZAWSKI.

D. 14. Października. — Rok 1844.

Poniedziałek.

№ 275.

Jutro, ŚŚ. Jadwiga i Teresa.

Wczoraj w Archikatedrze Śgo JANA w czasie Summy, Artyści muzyczni wykonali Mszę Józ: *Elsnera*, Graduał *Strejbingera*, i Oferto: *Jansa*. Wczoraj na zakończenie 40sto-godzinnego Nabożeństwa, kończącego oktawę N. MARJI Rożańcowej, Kościół XX. *Karmelitów bosych* przez cały dzień był napełniony pobożnemi; w czasie Summy, pełne prawd religijnych, budujące Kazanie miał X. Józef *Lipiński* Nauczyciel w Szkołach publicznych. Również takie Nabożeństwo z Odpustem odbyło się w Kościele XX. *Dominikanów*; w czasie Summy, Artyści muzy: wykonali dzieła *Szydermaiera* i *Achlla*. W odnowionym Kościele DZIECIĄTKA JEZUS, od świtu rozpoczęło się Nabożeństwo; w czasie pierwszych 3ch Mszy ŚŚ. Artyści wykonali dzieła religijne *Elsnera*, *Nideckiego* i *Radzińskiego*, oraz Hymn „BOŻE zachowaj CESARZA.” W kościele XX. *Augustjanów* wykonano dzieła muzyczne *Hahna*, *Eggera*, *Elsnera* i *Zelnera*.

Jutro, iako w dniu imienia ś. p. Teresy Żylińskiej, o godzinie 10tej z rana, w Kościele Powązkowskim, odbędzie się żałobne Nabożeństwo; po którym zwłoki Jej, przeniesione zostaną do grobu familijnego na wieczny spoczynek. — W dniu Iszym b. m. odbył się Examin roczny w Szkole Elementarnej prywatnej żeńskiej pod nadzorem JPani *Bielawskiej* Nauczycielki, w obec JW. Ministra Sekretarza Stanu Tajnego Radcy *Turkutt*, JWżnej *Abramowicz* Wizytatorki Instytutów Naukowych żeńskich, JWW. X. Prządła *Dekert*, *Lewockiego* i *Radomińskiego* Członków Rady Wychowania, WW. *Bader* Dozorczyni powyższych Instytutów, *Strasburgiera* Inspektora, X. *Pomorskiego* i *Bielawskiego* Nauczycieli; na którym otrzymały Uczennice nagrody i pochwały następujące; nagrody: Elżb: *Kwapińska* i *Marjanna Zajkowska*; pochwały: *Anna Galin-ska*, *Mar: Michałowska*, *Julja Staszewska*, *Emilja Gurska*, *Anna Kroh*, *Izab: Staszewska*, *Anna Rebandel*, *Julja Kroh* i *Julja Truskulaska*. — Główna Kassa Oszczędności 2487, posiadało przedniego ogłoszenia, uczestników 2487, posiadało kapitał r. s. 47,309 ko. 5 (zł. 318,727). Nastę-

pnie w tygodniu upłynionym do dnia wczorajszego włącznie, wydano książeczek nowych 22, na które, tudzież na dawniejsze w 290 wnioskach złożono r. s. 925 kop. 5 (zł. 6,167); razem uczestników 2,509 r. s. 48,734 k. 10 (zł. 324,894); na żądanie 28 uczestnikom zwrócono (prócz procentu Rsr: 3 k. 79¹/₂), r: s: 431 k. 85 (zł. 2,879), i umorzono książeczek oszczęd: 16; przeto uczestników 2493, posiada kapitał r. s. 48,302 k. 25 (zł. 322,015). — Nie możemy doczekać się tegorocznego *babiego lata*. Myślałby kto naprawdę, że tegoroczne *lato*, iakby iaka dobrze zakonserwowana kokietka, nie chce się uznać inż w wieku i przyznać do lat swoich. Tymczasem dziecie się to inaczej, *lato* r. 1844 dla tego nie starzeje się i *babiego lata* nie rodzi, bo go wcale nie było. Sumiennie bowiem mówiąc, nie możemy nazywać latem te kilka dni ciepła w południe kiedyniekiedy objawianego, które rane k dżdżysty zaczynał a wieczór ulewny kończył. Tymczasem kiedy *Babunie lato* nie może zebrać się do nas, *Starowina zima* zda się pukać inż do drzwi *Warszawy*. Brzydka to facjata (nie bram *Warszaws*: ale zimy), ma włosy śniegiem, a rzęsy szronem pokryte, tchnienie iej przeraża zimnem, a nogi stapaia po lodzie, albo żółkłych lub powiedlych liściach. Oby jeszcze nieprędko pokazała się u nas; aby nie nastąpiła przykrość po przykrości. — Wczoraj w Red:Kurjera złożono od W.K.W. zł. 2 dla mor: zan: Dzieci, na intencją ukochanego X.W. — Wczoraj w Wielkim Teatrze po *Siostrze Kasperka* przywołani, JPanna *Damse* i JP. *Maiewski*. Sliczny Balet *Dwaj złodzieje*, wzniewał ciągle oklaski, a JPani *Turczynowiczowa* na żądanie powtórzyła taniec *Węgierski* i została powszechnym odgłosem przywołaną. W Rozmaitości po *Pasztecie z węgorza* przywołani, JPani *Śliwińska* i JP. *Jasiński*. Pierwszy raz wczoraj przedstawiona iedno-aktowa przełożona z francuzkiego Komedia *Pięć lat*, bardzo zabawiła obecnych, bo też jest to dziełko pełne dowcipu i wesołości, a ieszcze tak silnie poparte wyborną grą naszych Artystów; oceniła to sprawiedliwie Publiczność i wynagrodziła dwukrotnem wywołaniem JP. *Jasińskiego*, oraz JPannę *Palinśkę*. Zapytano o

Tłumacza, jest nim P. Józef *Bliziński*. Po *Miłosławkach ułańskich* przywołani, JPanna *Damse* i JP. *Jasiński* po 2-kroć, oraz JP. *Panczykowski*.

Z *Petersburga*. — W ciągu pierwszego półrocza r. b. wydobyto w kopalniach *Uralskich* tak Cesarских iako i prywatnych, Złota: pudów 164, funtów 13 i złotychników 60; Platyny: pud: 75 fun: 8, złotych: 43; metalu zwanego Irydium fun: 9 złotych: 90. — Bieg dyliżansów między *Moskwą* i *Nieższym Nowgorodem* już rozpoczął się.

Anglja. — Królowa 3go b. m. po 48-godzinnej żegludze z *Dundee* szczęśliwie zawinęła do *Woolwichu*, zkąd niebawem wyjechała do *Windsoru*. — Podług urzędowych doniesień, Król Francu: 7go b. m. miał odpłynąć z *Treporu*; 5 parostatków i 2 fregaty stanowią jego eskadrę pod rozkazami Admirała *Lasusse* (*Lasys*). 9go b. m. rano Król spodziewany był w *Portsmucie*, zkąd tenże odjedzie koleją żelazną do *Windsoru*. Monarcha miał być przyjmowany w *Portsmucie* przez Xięcia *Wellington*, w *Farnborof* przez Xcia *Alberta* i znakomitych Dygnitarzy dworu; Władza municyp: *Portsmutu* postanowiła Królowi złożyć adres winszujący, a dla Oficerów eskadry francuz: dać ucztę. — Lord Szambelan Hrabia *Delawarr* 3go b. m. na zlecenie Królowej posłał do Posła franc: Hrabiego *S. Aulaire* (*S. Oler*), Xcia *Wellingtona*, Pana *Roberta Peel* (*Pil*), Hrabiego *Aberdeen* (*Eberdyn*), *Jersey*, *Liverpool* i t. d., zaprosiny na ucztę dać się mające w *Windsorze*, z powodu przybycia Króla Francuzów. — Wielu mniema, iż nowy Gubernator ieneralny *Indji* wscho: będzie zmuszony za przykładem swojego poprzednika utrzymywać armję na stopie wojennej, ponieważ *Dost Mahomed Chan* w *Afganistanie*, *Hira Sing* w *Lahorze* a nawet władca *Kandaharu* mieli ułożyć plan celem podburzenia *Indostanu* przeciw Anglikom. — Wyspa *Mogador* 17go z. m. kompletnie została opuszczoną przez Francuzów. — Wice-Admirał *Owen* 18go z. m. odpłynął z *Gibraltaru* na swoją stację do *Malty*. — *Chiny* miały zawrzeć traktat handlowy z Stanami Zjedn: na wzór traktatu zawartego z Anglją. — Hrabia *Nesselrode* 4go b. m. wyjechał z powrotem z *Londynu* do *Petersburga*. Posel Cesarско-Rossyjski Baron *Brunnow* 3go b. m. dał dla niego świetną ucztę, na której

znajdowali się Ministrowie, Poseł Pruski i wiele osób znakomitych.

Francja. — Raport Ministra marynarki do Króla, w którym zaproponowany jest awans Xcia *Joinville* (*Żuęwil*) na Wice-Admirała, został teraz ogłoszony. Minister między innemi pisze: „Wszystkie wypadki krótkiej i szczęśliwej wyprawy marokańskiej, dowodzą, że Xże nie tylko trzymał się ściśle danych mu zleceń, ale też przejęty zawartym w nim duchem, kierował swoie czynności podług przepisanych w nich celów, i tym sposobem obok świetnych przymiotów wojennych, okazał też roztropność i dojrzałość, zalecające go coraz więcej miłości Waszej Królewskiej Mości i wdzięczność krajui.” — Prócz Xżniczki *Adelajdy*, Xże *Montpensier* (*Mapansje*) towarzyszył także Królowi i Królowej do *Eu*. — Album przeznaczone od Króla *Ludwika Filipa* Królowej *Wiktorji*, na pamiątkę jej odwiedzin w *Eu*, jest teraz ukończone, i Monarcha sam je wręczy w *Windsorze*. Ma 32 cale grubości i 24 cale długości; zawiera 32 prace najcenniejszych Artystów francuz:, przedstawiające rozmaite pokoje zamku *Eu* i sceny z tamecznego pobytu Królowej *Angielskiej*. Na okładce z purpurowego marokinu, znajduje się herb ang: i tak samo naszkatułce z purpurowego axamitu. — Minister handlu i Podsekretarz Stanu ministerstwa prac publicz:, znowu na kilka dni opuścili *Paryz*; pierwszy udaie się w podróż na prowincję, drugi do *Irlandji*, dla oglądania tamecznej kolei żelaznej atmosferycznej. — Traktat *marokański* został już podpisany ze strony Francji. — Monitor *algierski* zapewnia, że *Abdelkader* znajduje się ciągle na ziemi marokańskiej; niedawno był bardzo chory, wszyscy jego towarzysze chorowali także na febrę; łatwo zatem dla Cesarza *Marokańsk:* pojmać Emira. Fałszywem było mniemanie, iakoby *Abdelkader* znajdował się na czele powstańców marokańs:; ci zostaią w zachodniej stronie państwa, Emir zaś w wschodniej stronie. — Po uczcie danej przez Marszałka *Bugeaud* (*Biużo*) w *Algierze*, Aga *Jatima el Sid*, Syn najslawniejszego Marabuta *Algerji* i potomek *Proroka*, zaimprovizował modlitwę o powodzenie Francuzów. Kalif *Sid Ali* powtórzył modlitwę, Aga *Ghobrini* przydał modlitwę o powodzenie Marszałka *Biużo*. — Korespondent

dziennika *Sporów*, pisze o stanie Izraelitów w Maroko: „Pogarda, iaką duma i fanatyzm Maurów okazują Izraelitom, nie tyle czyni ich nieszczęśliwemi, ileby się zdawało; gdyż od niepamiętnych czasów i od młodości do tego przypychani, żyją zupełnie bez troski. Za to są koniecznemi pośrednikami między kraiovcami a cudzoziemcami. Wszystkie płody i bogactwa kraju spoczywają w ich ręku, i oni jedynie w tym smutnym kraju używają nieiakiej wygody. Mieszkania ich wewnątrz są znacznie wygodniejsze niż maurytańskie; zastać w nich można komfort odpowiedni klimatowi i naturze. Wszyscy rzemieślnicy i kupcy miejscowi, od nich są zawisli. Izraelici maurytańscy mogą stać się bardzo użytecznemi dla cywilizacji europejskiej, i okazują też wszelką gorliwość w tym celu. W *Tetuan* najbogatsi Izraelici zjednoczyli się, aby swoim kosztem sprowadzić Nauczyciela języka francuzki. W *Tangerze* prawie wszyscy Izraelici mówią po hiszpańsku; wielu z nich także po francuzku i angielsku.” — *X. Borghi*, Biskup *Betsaidy*, Wikariusz apostołski Tybatu i Indostanu, przybył do *Marsylji* z orszakim 27 osób, składającym się z 5ciu Xięży, 7miu Braciszków Śgo Wiatora i 15tu Zakonnice. 4go b. m. miał odpłynąć do *Alexandriji*, aby stąd przez *Suez* i *Bombaj* udać się do *Agry*. Prątał ten zamyśla utworzyć 2 nowe misje w *Lahorze* i górach *Kaszmiru*. — *Ben Sumum* Aga *Flittasów*, został przez *Marszałka Białego* wezwany do *Algieru*. — *Konsumacja ostryg* pomnożyła się od kilku lat we *Francji*. W *Paryżu* r. 1827 sprzedano za 850,000 fr. ostryg, r. 1835 za 1,219,000 fr., a zeszł. roku za 2 miliony. *Tuzin en gros* kupują po 22 centymów, a częściowo przedają po 50 do 60 centimów, co służy za dowód, ile zyskują na ostrygach w *Paryżu*. — *Xże Żugwil* przybywszy do *Hawru*, został przez Urzędnika Komory zapytany, czy nie ma czego do oczenia. „Nie mam nic, iak tylko to,” odpowiedział *Xże* pokazując swój puljares, zawierający notatki o zwycięztwach odniesionych w *Maroko*. Urzędnik Poczty poznawszy *Xcia*, odpowiedział, iż francuzkie zwycięztwa i zwycięzcy, nie potrzebują cła opłacać. — Poczta z *Hawru* 30go z. m. w nocy tak gwałtownie uderzyła o dylizans, iż ieden stangret na miejscu został zabity, 2gi ciężko jest raniony.

Niemcy. — *Gazeta Kolońska* donosi: „Z *Zielonej Góry* w Szląsku dochodzi nas zasmucająca wiadomość tej treści, iż już prawie całkiem o tem zwątpiono, żeby tego roku choć iedno winogrono tam dojrzało.” Wieg niestety! *Grünebergera* z r. 1844 mieć nie będiem! — W *Unichowie* znajduje się obecnie *Karmelita* *Braciszek Jan Baptysta z Fraskaty*, przybyły z góry *Karmel*, celem zebrania składowki na wzniesienie Instytutu na tej górze. Król *Bawarski* ofiarował z swojej kassy prywatnej 4,000 zł. — Król *Pruski* raczył przyjąć od *Józefa Lutz* w *Wiedniu*, medal wybity na pamiątkę woowników poległych w *Tyrolu* i *Woralbergu*, i ofiarował mu wielki medal złoty za sztuki i umiętności. — Królowna *Klementyna Orleańska* 3go b. m. wyjechała z *Wiednia* z powrotem do *Paryża*.

Turecja. — *Mehmed Ali* wyjechał do *Kairu*, dokąd towarzyszyć mu będą Konsulowie; zdrowiem cieszy się najspeszem. Wypadki w *Maroko* bynajmniej go nie zdziwiły i wynurzył mniemanie, iż *Maurowie* nie powinni w walnej bitwie atakować. — Urzędnik poczty przybyły z *Anglii* do *Alexandriji*, miał inż kilkakrotne narady z *Artimem* *Beiem*; tenże iednak oświadczył, iż *Wice Król* zawsze udziela opieki pocztom angi, nigdy iednak w tym przedmiocie, nie zawrze układów; wieść zatem o zawarciu traktatu przez *Jenerała Herdyng*, zda się bezzasadną. — W *Syryji* groziło powstanie za oddaleniem się floty tureckiej. — I w *Tunecie* wiadomość o zwycięztwach *Francuzów* w *Marokańskim* głębokie sprawiła wrażenie; w skutek tego może *Admirał franc. Parseval* doznał szczególnie świetnego przyjęcia ze strony *Beia*.

Rozmaitości. — *Buńczuk*, iak wiadomo, jest uważany w *Tureczyźnie* za znak godności, a godność *Baszów* stosuje się do liczby buńczuków, którą mają prawo kazać nosić przed sobą. Początek tego zwyczaju jest następujący: *Turecka armja* utraciła w boju chorągiew. Dowódzca widząc to niebezpieczeństwo, odciął koniowi ogon przypiął go do dzidy, aby żołnierzom nowej dodać odwagi. Powiodło się mu szczęśliwie, zgromadził rozpierzchny hufiec, uderzył na nieprzyjaciela i wygrał bitwę. Odtąd stał się buńczuk odznaczeniem woionnem a najwyżsi *Baszowie* mają prawo noszenia 3ch buńczuków. — Po skoń-

czeniu patetycznej obrony, przez Adwokata jednego z sądów angielski. Klient tego załatwił się łzami. „O ja nieszczęśliwy, niesadziłem abym połowę tego wycierpiał, rzekł i kłając, co mój Obrońca wyliczył.” — Na wyspie Wniebowstąpienia taki był brak wody słodkiej tego lata, iż władze rozdzielały ją na porcje mieszkańcom. Bydło wyzdychało z pragnienia, a okręty przybywające musiały płynąć aż do *Rio-Janeiro* dla zaopatrzenia się w takową. — Na posiedzeniu Sądu Aldermanów w *Londonie*, czytano sprawozdanie za Iste półrocze r. b., z którego okazało się, że w ciągu tych 6ciu miesięcy skazano na grzywny 249 Kupców używających wagi za lekkie, a 166 których wagi nie były ostępowane.

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Kowalewski Tajny Radea, Senator, z Paryża; Frydryks Jene: Lejt: z Krakowa; Ryndyn Jene: Major z Mińska; Straszewski Jan Prezes Sądu Krym: z Płocka; Pusłowski Sewe: Oby: z Rzymu; Horodnyński Ign: Dz: z Tuczap; Rumocki Ludw: Oby: z Kobylnik; Zawistowski Hipo: Oby: z Wagi; Burman Jem: Major z Lublina; Walewski Ant: Dz:.

DONIESIENIA.

Dnia 17 b. m. w Biurze Rządu Gubern: Mazow:, odbywać się będzie licytacja, na wykonanie różnych robót około zabudowań **MAGAZYNU SOLNEGO**, w Warszawie na Solcu.

Do Składu Herbaty i różnych Towarów Rosyjskich Nr 497, wprost Handlu W. Dobrycza, nadszedł 3ci transport **KAWJORU** świeżego małosolonego Astrachańskiego.

M. Sz y r o k o w.

Syndycy upadłości M. A. Różewicza. Wzywają wszystkich Debentów M. A. Różewicza Kupca, ażeby z uszczerbkiem należności dla pomianowanego Handlu przypadających, w terminie trzechdniowym, i na ręce Syndyków Massy pośpieszyli; w przeciwnym bowiem razie, o takowe należności sądownie pociągnięci zostaną. *S. Ring.* Julian *Wszelaczyński*, O. S., Syndyk Massy pod Nr 159 zamieszkały.

Osoba wyjeżdżająca extra-Pocztą w tych dniach do **DUBNA**, **ZYTOMIERZA**, **KIJOWA** i **MOSKWY**, życzy sobie mieć Towarzysza podróży na wspólny koszt. Wiadomość w Kantorze w Hotelu Saskim.

W dalszej kontynuacji licytacji po Józefie Schmidtnie, w Hotelu Bawarskim przy ulicy Bednarskiej pod Nr 2682, w dniu 3 (15) Października o godzinie 3ej z południa, sprzedany będzie **BILLARD** mahoniem formowany, z wszelkimi rekwizytami, i inne przedmioty.

 W mieście Gub: Radomiu, są dwa **DOMY** obok siebie maszyn murowane, o 1 piętrze, przy ulicy pryncypalnej, niezbyt dawno postawione, z Oficyną, Stajniami, Wozownią, Ogrodem owocowym i warzywnym, oraz z Gruntami i Łąką, każdego czasu z wolnej ręki do sprzedania; wia-

domość powziąć można na miejscu w Handlu Czystkowskiego, w domu Gzmana.

APTEKA gustownie założona, dobrze uposażona, czynna, w miejscu korzystnym położona, w mieście Gubern: Radomiu, jest z wolnej ręki do sprzedania z domem lub bez domu: dowiedzieć się można u właściciela, wprost Bernardynów pod Nr 118, w M. Radomiu.

W dniu 3 (15) Października i dni następnych r. b. od godziny 9 z rana, i 3ej po południu, sprzedane będą przez publiczną licytację, w Warszawie na Krakowie Przedmieściu w domu Nr 450, na dole w Sklepie, **SUKNA**, **KORTY**, Materje na kamizelki, Rygały sklepowe; a następnie **MEBLE** i Naczynia gospodarskie, w domu Nr 439 na 1m piętrze, a to na rzecz Massy M. A. Różewicza; o czem zawiadamiają Syndycy. — *S. Ring.* Julian *Wszelaczyński*, Obrońca Sądowny.

W pierwszych dniach tego miesiąca, został skradziony **WYŻEŁ**, pod Radzymi-
nem na kilka wiorst bliżej Warsz.: Wyżeł ten wzrostu średniego, długi, na taksowatych łapach, łaty kasztanowate po sobie mający i tarasowaty, odznacza się jeszcze krotkim ogonem, z czego jest łatwy do poznania. Ktoby o takowym jakakolwiek miał wiadomość, lub też onego do Warszawy pod Nr 497 przy ulicy Podwał, do Rządcy domu dostawił, odbierze przywołaną nagrodę; w przeciwnym bowiem razie, nie prawy posiadacz sam sobie winę przypisze, jeżeli z tego powodu na największą nieprzyjemność i koszt wystawiony będzie.

W przeszłym tygodniu na placu przed Zamkiem, zabłąkał się **PIESEK** z rasy wyżełków angielskich, uszy kasztanowate, łatka na grzbiecie, ogon krzywy mający; kto go odprowadzi pod Nr 2gi przy ul: Sio Jąńskiej, do Cukierni, otrzyma nagrodę.

Dzisiaj rano ciepłostopni 5. Wczoraj w południe 5.

TEATR WIELKI. Jutro, 13ty raz *Umarli żywi*.

Dzisiaj w Kawiarni przy ul: Bednars: i Krako: Przedm: w domu Doktora Malcza *JP. Danecki* z komp: grać będzie.

Dzisiaj w Kawiarni przy ul: Trebackiej obok domu W. Steinkellera, Panny *Zyg* grać i śpiewać będą.

Dzisiaj w Kawiarni przy ulicy Trebackiej pod Saturnem Nr 641, **KWARTET** grać będzie.

Dzisiaj w Kawiarni przy ul: Freta pod Nr 275, obok handlu Szmitnera, *JP. Szpilman* na instrumencie złożonym z drewniak i słony, z kompanją grać będzie.

Dzisiaj w Kawiarni przy ulicy Tłumac: i Bielarski: w domu Lilpopy Nr 600, *JP. Chojnacki* z komp: grać będzie.

Dzisiaj w Kawiarni w domu Boka przy ulicy Nowo-Senatorskiej, Panny *Wolakowskie* grać i śpiewać będą.

Dzisiaj w Kawiarni przy ul: Trebackiej i Krako: Przedm: w domu Baroka, familja *Kreitl* grać będzie.

Jutro w Kawiarni przy ulicy Tłumackiej i Rymarskiej w domu Ossolińskich zwanym pod Nr 739, Orkiestra pod Dyrekcją *JP. Szindler* grać będzie.

Jutro u *Małewskiego* przy rogu ul: Bednarski: na Śniadanie: *Kaplonki*, *Kaczki*, *Gęs*, *Polędwica* z rydzami, *Pieczoni*, *huzarska* i *cieciela*, *Potrąwy* z pulard i niosthów, *Kotlety* i *Muszerki* z farszynami, *Antrykot*, *Zupa* pomid:.